

inFORUM Č.31/90 29.ČERVEN

informační bulletin koordinačního centra o.š.

ZPRÁVA O ZASEDÁNÍ SNĚMU OF DNE 16.6.1990

V sobotu, necelý týden po volbách, se v Realistickém divadle sešel sněm Občanského fóra. Kromě zástupců okresů i krajů, Rady OF (D. Kroupa, I. Fišera, P. Kučera, J. Rynda) a dalších (např. J. Ryšlinková, V. Sedláček, Z. Kotrlý, D. Havlová) se sněmu zúčastnili i některé významné osobnosti politického života – V. Klaus, V. Dlouhý, J. Dienstbier, P. Klenner, D. Burčňová a J. Moserová.

Na úvod pozdravil sněm I. Fišera a řekl, že vítězství, které bylo větší, než mnozí předpokládali, nás postavilo před neobyčejnou odpovědností, kterou nyní budeme muset nést.

Po volbě předsednictva sněmu, mandátové a návrhové komise a moderátorů sněmu (Kroupa, Sedláček) vystoupil P. Kučera s rekapitulací volební kampaně a výsledků voleb.

P. Kučera ke kampani a výsledkům voleb

Rekl, že díky technickým potížím nastoupilo Občanské fórum do předvolební kampaně se zpožděním. Mělo však nespornou výhodu v nejširší aktivní základně, o kterou se mohlo opírat. Uprostřed volební kampaně se začaly strany, které dostatečně neoslovovaly voliče, orientovat na pozice zjednodušeného antikomunismu. Stalo se tak v souvislosti s prohlášením T. Sokola a vyvrcholilo hladovkou u sochy sv. Václava. Některé strany se domnívaly, že přišel čas, kdy je možné OF zatlačit do defenzivy (např. *Prohlášení čtyř historických politických stran*). Zdá se, že právě zde přetekla trpělivost normálních občanů a z obav z politické nestability se naopak k Občanskému fóru přiklonili. OF pomohlo v kampani i zveřejnění nástinu reformních kroků v oblasti ekonomiky. Závěr kampaně byl poznamenán aférou kolem dr. Bartončíka. Tato aféra nepoškodila jen křesťanskodemokratické strany, ale zabrzдила v prudkém vzestupu i OF.

Volební překvapení se dostavilo spíše u jiných stran (Strana zelených, Sociální demokracie apod.); že klesají šance pro CSS bylo ze špatně vedené volení kampaně zřejmě již dříve. Na úkor těchto stran se do parlamentu dostaly strany nacionalistického zaměření, voliče přetáhly i křesťanskodemokratickým stranám. Jestli někdo opravdu významně prohrál, bylo to právě KDH na Slovensku.

Občanská veřejnost ve volbách ukázala, že si nepřeje extrémny ani politiku, která v sobě nese stopy konfrontace. Kolem OF se podařilo soustředit skupinu rozvážných politiků, extrémny přenechalo OF druhým. Nyní bude reprezentovat střed politického spektra a to je výrazně pozitivní výsledek voleb.

Z diskuse

Někteří zástupci upozornili na pobuřující článek "Po volbách" z Lidové demokracie. Zaznívaly hlasy, že pokud CSL vystupuje jako protivník OF, bude komplikované jakékoliv vyjednávání o koalici.

Hodnotily se i překvapivé rozdíly mezi volebními výsledky v Severomoravském a Jihomoravském kraji. Na tom, co je pravou příčinou, se zástupci neshodli, jednoznačný závěr však byl, že volební výsledky ovlivnily především významné osobnosti. Spor Šabata-Cibulka negativně, V. Klaus, který kandidoval v Severomoravském kraji, pozitivně.

P. Kučera: Jednání o koalici

Stojíme před základní otázkou – OF převzalo moc a odpovědnost v tomto státě. Nebude-li jednat zodpovědně a profesionálně, může negativně ovlivnit vývoj v celé zemi. Naši občané i svět pohlíží na OF jako na sílu, která vyhrála volby a dokáže si s touto úlohou poradit.

Můžeme očekávat, že útoky ostatních stran se budou ještě stupňovat – jde o pochopitelnou kocovinu z porážky. Je třeba předcházet sporům s nimi a přistupovat k nim diferencovaně. OF se bude snažit vytvořit vládu v co nejširším plurální zastoupení. Koaliční jednání vycházejí z toho, že je nutné zajistit třípětinovou většinu ve slovenské části SN. OF s VPN přitom vycházejí ze základní premisy – zachovat soudržnost federace.

Křesťanskodemokratické strany v Cechách i na Slovensku prozatím odmítají spolupráci na federální úrovni. Budou však figurovat při vytváření republikových vlád. O možné spolupráci ve federální vládě uvažuje KDS V. Běnda. Vztah k CSL je díky aféře kolem dr. Bartončíka velmi komplikovaný. OF nepůjde s CSL do koalice do té doby, dokud její vedení nebude pro veřejnost akceptovatelné. Může však vytvářet na půdě parlamentu koalici ad hoc, což by mohlo zajistit prosazení nejdůležitějších zákonů týkajících se ústavy a státního uspořádání.

Vedou se také rozhovory o zastoupení stran v předsednictvu zákonodárných sborů.

Ke struktuře federální vlády: dosavadní strukturu bude třeba výrazně zjednodušit. Podle radikální varianty vzniknou nová ministerstva: *hospodářství* (zbytky zemědělství, paliv a energetiky, hutnictví a strojírenství), *strategie* (z části zrušené SK VTIR), *federální výbor pro životní prostředí*, Zachováno zůstane *ministerstvo práce a sociálních věcí*, *ministerstvo financí*, *ministerstvo dopravy a spojů*. VLK jako kontrolní úřad bude spadat pod FS, z jeho části vznikne vládní komise.

Ke konkrétnímu personálnímu obsazení ministerstev je zatím předčasné se vyjadřovat, typy OF pro federální vládu jsou osvědčené osobnosti: např. J. Dienstbier, P. Miller, V. Klaus, V. Dlouhý, P. Rychetský a J. Vavroušek. K osobě předsedy vlády: OF mělo i svůj vlastní tip, avšak v souladu s přáním prezidenta se nakonec přiklonilo k M. Čalfovi. Toto rozhodnutí bylo schváleno, přestože předsedou FS pravděpodobně zůstane A. Dubček a bude tak poněkud narušena rovnováha národnostního zastoupení. OF má spolehlivého kandidáta na ministra vnitra, podporovaného i prezidentem. Přesto bude možná křeslo obsazeno akceptovatelným kandidátem VPN, protože druhé "ozbrojené" ministerstvo – ministerstvo obrany – zůstane pravděpodobně osvědčenému M. Vackovi. Nezávislé spravování tohoto resortu bude zabezpečeno vytvořením generálního inspektorátu na půdě FS, v jehož čele bude zástupce OF – civilista. Předpokládá se, že Úřad pro ochranu ústavy a demokracie bude vyvážán z kompetence min. vnitra a bude kontrolován ze strany FS. Kandidát OF do jeho čela je J. Müller z Brna.

Z diskuse

Zástupci okresů se vyjadřovali k otázkám vymezení hranic koaličních jednání. Vyslovili plný mandát P. Kučerovi k vedení těchto jednání. Hovořilo se i o tom, zda je vhodné doporučovat J. Rumla do funkce ministra vnitra vzhledem k tomu, že se jedná o mimořádně citlivou otázku. Poskytlo by to živnou půdu domněnkám, že "boj o vnitro" byl motivován stranicky.

O nových skutečnostech, týkajících se lustrace některých zástupců OF na základě podnětu agentury TASS, informoval sněm L. Lis. Sněm k tomuto problému přijal prohlášení.

P. Kučera k české vládě

Zde máme většinu a můžeme vytvořit vládu úplně sami. Přesto P. Pithart, Hrad i Kolegium OF dospěly k názoru, že základna republikové vlády by měla být široká. Budou na ni participovat "Moravané" (jeden ministr a jeden odborník), KDU (min. školství, možná i zdravotnictví). Uvažuje se o tom, aby Strana zelených navrhla odborníky pro ministerstvo životního prostředí.

Předsedové republikových vlád již nebudou místopředsedy vlády federální. Styk mezi vládami bude zajištěn novou funkcí republikových ministrů bez portfeje, kteří se budou s hlasem poradním účastnit všech zasedání federální vlády. Za českou stranu je navržen J. Šabata. Prozatím nemá OF tip na českého ministra práce a sociálních věcí. Kandidát OF na české ministra vnitra je Tomáš Hradílek.

Ministerstva budou procházet zásadní personální změnou, na vysoké funkce by měli přijít energičtí mladí lidé, nezatížení komunistickou minulostí. Na místo předsedy ČNR bude OF navržena D. Burešová.

K obsazení federálního min. vnitra řekl, že při koaličních jednáních padla otázka, je-li dostatečně obhajitelné navrhnout J. Rumla na místo ministra. Pro křesťanskou veřejnost, která se z velké části ztotožňuje s R. Sacherem, by to mohlo potvrzovat uměle vyvolávané obavy. Přesto jsme přesvědčeni, že je toto ministerstvo klíčové a J. Ruml požívá naší plnou důvěru.

Z diskuse

Sněm zaujal stanovisko, že s KSC ani SNS nepůjde OF do vládní koalice. Přesto je třeba k zástupcům těchto stran přistupovat diferencovaně. Při dosavadních jednáních se ukázalo, že i mezi nimi existují síly, které jsou zárukou liberálního postupu. S nimi bude možné spolupracovat přímo na půdě parlamentu.

Na závěr této části sněmu byly přečteny dopisy J. Urbana a I. Havla, ve kterých se loučí s prací v Radě KC OF.

J. Ježek: Harmonogram činnosti do komunálních voleb

Prozatím padla dvě podstatná politická rozhodnutí: komunální volby budou koncem listopadu a budou zrušeny NV na krajské úrovni. Do poloviny srpna však musí FS schválit celý balík zákonů, např. o samosprávném uspořádání, o hl. m. Praze atd.

Předpokládaný kalendář:

- 22. 8. poslední termín schválení zákonů
- 25. 8. vyhlášení voleb
- 22. 9. odevzdání kandidátních listin
- 9.10. registrace kandidátů
- 29.10. – 21. 11. volební kampaň
- 23.11. volby

Systém voleb závisí na koncepci místní obecní správy, na samosprávě na vyšší úrovni (okresy) i na zemském zřízení. Je třeba vyřešit také otázku majetku obcí, odvodů daní a poplatků a systematicku vyrovnávání rozdílů v ekonomické situaci obcí.

Předpokládaný volební systém komunálních voleb

Obce do 300 obyvatel: volen starosta a zástupce.

— s 300 – 3000 ob.: systém poměrně většiny (z kandidátů na seřazené kandidátce se bude zaškrtnávat 7–15)

— s 3000 a více ob.: systém poměrného zastoupení s volnými kandidátkami (lze volit kandidáty z více kandidátek)

Volební mechanismus bude pro voliče výrazně jednodušší – volba na OP, voličské seznamy pouze na okresích.

I. Fišera: Návrh připravované struktury OF

Tento návrh byl formulován jako podnět pro diskusi, projednáván bude na příštím sněmu. Silné zastupitelské sbory, opírající se o důvěru voličů, budou vytvářet novou koncepci politiky OF. Jejimi podstatnými momenty budou: akceschopnost a schopnost rychlé politické odezvy, demokratická kontrola orgánů na všech úrovních, vytvoření institucí, umožňujících přijímat zásadní politická rozhodnutí, fyzicky únosný režim práce. Je třeba vytvářet hnutí a ne politickou stranu.

Na místní a okresní úrovni se budou vytvářet kluby, v nichž budou zastoupeni mluvčí OF a poslanci do obecních zastupitelských sborů. Nejvyšším orgánem celého OF bude sněm v tomto složení: předsedové poslaneckých klubů SL, SN a CNR, ministři OF, poslanci FS a CNR z krajů (z každého 2+2+3), okresní zástupci OF, zástupci politické komise a Rada KC OF (celkem asi 160 lidí).

Zároveň je třeba podržet si manažerskou síť, která se osvědčila v parlamentních volbách. Kromě toho bude z ministrů a špičkových zástupců OF vytvořeno kolegium OF, které by mělo mít demokratickou odpovědnost vůči sněmu.

Posléze přednesl J. Exner zprávu kontrolní a revizní komise k hospodaření ve volební kampani a bylo provedeno doplnění členů rady: místo odstoupujících J. Urbana, K. Stindla, I. Havla a J. Vavrouška byli sněmem zvoleni L. Lis, Z. Kotrlý, D. Havlová a V. Sedláček.

V závěrečné diskusi navrhovali zástupci okresů i krajů způsoby rozdělení státního příspěvku za odevzdané hlasy; konečné rozhodnutí, které bude záviset na budoucí struktuře OF, padne na příštím sněmu.

Po páté hodině odhlasoval sněm závěrečné usnesení.

USNESENÍ SNĚMU KC OF ZE DNE 16. ČERVNA 1990

1. Sněm vyslechl zprávu Petra Kučery o výsledku voleb. Konstatoval, že volební úspěch je výsledkem kvalitní práce volebních manažerů, koordinačních center, aktivistů OF a dobrovolníků a velké množství osobností, které za OF kandidovaly. Dále konstatoval, že výsledky voleb v daném regionu byly ovlivněny situací v místních OF. Při té příležitosti byla zmíněna souvislost mezi rozkolm v brněnském OF a mezi relativním volebním neúspěchem OF v jihomoravském kraji. Sněm vyslovil poděkování všem, kdo se podíleli na volebním úspěchu.
2. Druhý odstavec Usnesení nahrazen textem: *V neveřejném jednání sněm projednal otázku kandidátky v Západočeském kraji.*

3. Sněm pověřuje KC krajů, aby sestavila nabídkové listiny odborníků a dalších schopných lidí, kteří by mohli vykonávat odpovědné řídicí funkce v centrálních orgánech.
4. Čtvrtý odstavec Usnesení nahrazen textem: *V neveřejném jednání sněm vytýčil základní směr dalších koaličních jednání a pověřil Petra Kučeru vedením těchto jednání.*
5. Na sněmu byla vyjádřena podpora KC OF Severomoravského kraje kandidatury Václava Klause na místo ministra vzhledem k největšímu množství preferencí, které získal ve volbách.
6. Ivan Fišera seznámil sněm s návrhem nové koncepce struktury OF. Bylo dohodnuto, že okresní a krajské KC dostanou tento návrh písemně a na příštím sněmu bude celá otázka projednána a dořešena.
7. Kontrolní komise předložila sněmu revizní zprávu. Sněm zavázal Radu KC OF, aby se touto zprávou dále zabývala vzhledem k závažným skutečnostem v ní uvedeným.
8. Sněm vyzval všechny právní subjekty OF (zejména okresní KC OF), aby provedly inventarizaci majetku, podaly o tom zprávu na předepsaném formuláři FMF a kopii zaslaly ing. Suchému na KC OF Praha do 30. června 1990.
9. Na sněmu byli místo odstoupivších členů Rady zvoleni členové noví, a to Dáša Havlová, Ladislav Lis, Vojtěch Sedláček a Zdeněk Kotrlý.
10. Sněm přijal s rozhořčením informaci o tom, že federální ministr vnitra R. Sacher opět lustroval některé poslance z řad OF, a to bez vědomí předsedy FS. Vyzývá proto předsednictvo FS, aby z této skutečnosti vyvodilo příslušné závěry.
11. Problematiku financí, zejména rozdělení peněz mezi centrum a okresy, bude řešit příští sněm s ohledem na novou koncepci struktury OF.
12. Termín konání příštího sněmu byl stanoven na 30. června 1990.

Sněm děkuje všem voličům, kteří mu projevili důvěru svými hlasy ve volbách a slibuje, že se vynasnaží tuto důvěru splatit skutky, a že poslanci OF budou nadále v kontaktu se svými voliči.

R A D A K E K O M U N Á L N Í M V O L B Á M

20.6. se sešla na KC OF regionální komise a Rada. Rada vyjádřila podporu návrhu zákonů o volbách do zastupitelstev v obcích, o místních orgánech státní správy a o obecním zřízení.

Přes mnohé nedostatky, které budou legislativními orgány v nejbližším období odstraňovány, představují návrhy nosný proud společenské reformy. Hlavní důraz je kladem na samosprávné obce, které jsou základem demokratické společnosti.

KC OF bude podporovat konání voleb v původním termínu 23. 11. 1990.

O P Ě T B R N O ?

(VIA Brno, 15. června 1990) Brněnské Občanské fórum opět prožívá hlubokou krizi. Navzdory

drtivém
navíc s
včera n
stouper
gremia.
odborní
slezský
odpě
v řádný
volební
skupin.
společel
Lze
života
Brňané

PNB

INS-UFD 125 05 PRAHA 1-VEC SPOJ.SLUZBY

INFORM
INFORM